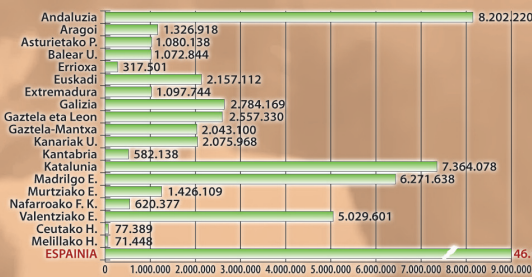

Espainia

Autonomien Estatua

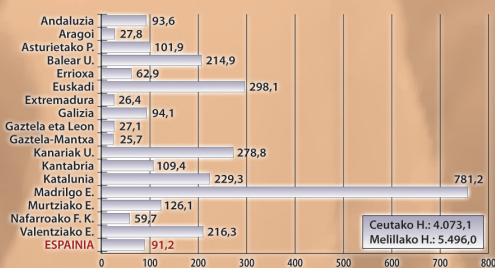

Autonomia Erkidego bakoitzeko biztanle-kopurua

Iturria: Biztanleen udal-errola (1-1-2008)

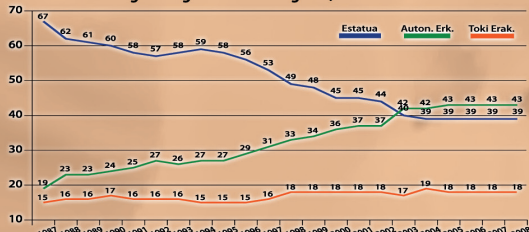
Biztanleriaren dentsitatea 2008 (biz/km²)

Iturria: Biztanleen udal-errola eta Espainiako Urtekeri Estatistikoa

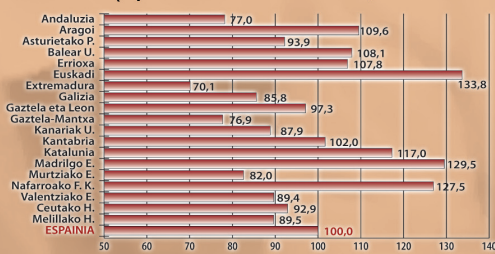
Sektore publikoaren gastu kontsolidatua

(Ehunekoa; pentsioak, klase pasiboak eta finantza-pasiboen aldakuntzagatiko gastuak sartu gabe)

Iturria: Lurralde Lanikidetzako Estatu Idazkaritza. Estatuaren, Toki Erkundearen eta Autonomia Erkidegoen aurrekontuak oinarri hartuta

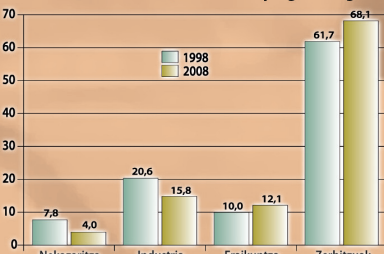
Biztanle bakoitzeko barne produktu gordina 2008. urtea (Espainiako batezbestekoa = 100)

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Espainiako erregio-kontabilitatea CRE 2000

Enpleguaren arloko egitura

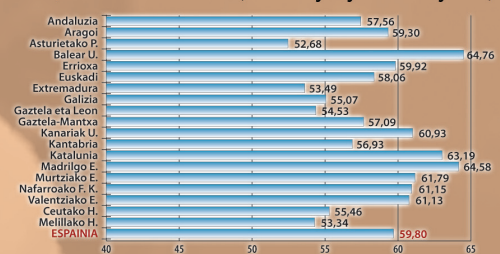
1998. eta 2008. urteak (Guztizko enpleguaren gaineko %)

Iturria: Biztanleriaren Aktiboaren Inkesta

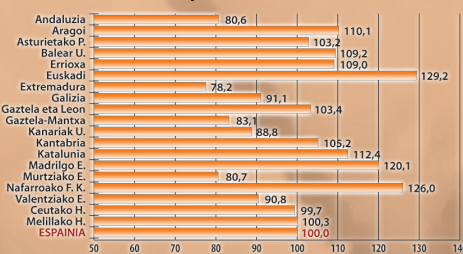
Jarduera-tasa. 2008. urteko batezbestekoa

(Biztanleria aktiboaren ehunekoa, 16 urte edo gehiago dituztenei dagokienez)

Iturria: Biztanleriaren Aktiboaren Inkesta

Biztanle bakoitzeko errenta erabilgarri gordina 2006. urtea (Espainiako batezbestekoa = 100)

Iturria: Estatistikako Institutu Nazionala. Espainiako erregio-kontabilitatea CRE 2000

www.mpt.es

NIPO: 830-10-005-X

Parlamentuzko monarkia

Konstituzio Auzitegia Konstituzioaren Interpretatzailea

Finantzaketa

Eskumenak

GORTE NAGUSIAK		NAZIOKO GOBERNUA	BOTERE JUDIZIALA
KONGRESUA	SENATUA	PRESIDENTEA (Kongresuak hautatzen du inbestidura saioan) + PRESIDENTEORDEA EDO PRESIDENTEORDEAK (Presidenteak hautatuko du/ditu, hala balegokio) + MINISTROAK (Presidenteak hautatzen ditu)	OSAERA EPAILAK ETA MAGISTRATUAK (Independenteak, aldaezinak, arduratsuak eta legearen eraginpean)
EGINKIZUNAK			ANTOLAKETA AUZITEGI GORENA Auzitegi Nazionala Justizia Auzitegi Nagusiak (Autonomia Erkidego bakoitzean bana) Probintzia Auzitegiak Epaitegiak
		EGINKIZUNAK	
1. Estatuaren legegintza-ahalmena erabiltzea 2. Aurrekontuak onestea 3. Gobernuaren jarduna kontrolatzea 4. Konstituzioak ematen dizkien beste eskumen guztiak	1. Barne eta kanpo-politika gidatzea 2. Administrazio zibil eta militarra gidatzea 3. Funtzio betearazlea eta erregelamendu-ahalmena erabiltzea	1. Barne eta kanpo-politika gidatzea 2. Administrazio zibil eta militarra gidatzea 3. Funtzio betearazlea eta erregelamendu-ahalmena erabiltzea	Prozesu mota guztietan jurisdikzio-ahalmena erabiltzea, epaituz eta epaituta betearaziz

- Beren zerga propioak, tasak eta kontribuzio bereziak. Batez ere,
 - ◆ Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga
 - ◆ Sozietateen gaineko zerga
 - ◆ Balio erantsiaren gaineko zerga
 - ◆ Zerga bereziak (alkohola, tabakoa, hidrokarburuak...)
- Beren ondarearen etekinak eta zuzenbide pribatuko diru-sarrerak
- Kreditu-eragiketak
- Europako Fondoak
- Bestelako diru-sarrera publikoak

- ESTATUAREN ESKUMEN ESKLUSIBOAK**
- Aduana eta kanpo-merkataritza
 - Kanpo-politika
 - Defentsa
 - Sistema monetarioa
 - Telekomunikazioak

ESTATUAREN ETA AUTONOMIA ERKIDEGOEN ARTEKO ESKUMENAK

- Hezkuntza
- Energia eta mehatzeak
- Gizarte Segurantzak
- Lana
- Urak
- Zientzia
- Merkataritza eta kontsumoa
- Kreditua, banku eta aseguruak
- Kultura eta aisia
- Ekonomia eta Ogasuna
- Industria
- Segurtasun Publikoa
- Ingurumena
- Komunikabideak
- Herri-lanak eta garraioa
- Arrantza
- Osasuna

- AUTONOMIA ERKIDEGOEN ESKUMEN ESKLUSIBOAK**
- Nekazaritza
 - Ehiza eta ibai-arrantza
 - Abeltzaintza
 - Hirigintza eta etxebizitza
 - Gizarte-zerbitzuak
 - Turismoa

- UDALEI DAGOZKIEN ESKUMEN-EREMUAK**
(Estatuak eta Autonomia Erkidegoek agindutakoaren arabera)
- Segurtasun Publikoa
 - Trafikoaren ordenazioa
 - Babes Zibila. Suteak
 - Hirigintza, bide publikoak
 - Ondare historiko-artistikoa
 - Ingurumena
 - Merkatuak, kontsumoa
 - Osasungarritasun publikoa
 - Hilerriak
 - Gizarte laguntza
 - Urak, argiak, hondakinak
 - Garraio publikoa
 - Kultura eta kirolak
 - Irakaskuntza

Autonomia Erkidegoak Finantzaketa

BATZARRA		GOBERNU KONTSEILUA
AUTONOMIA ERKIDEGOETAKO DIPUTATUAK (Diputatuok hautatzeko, sufragio orokor, aske, berdin, zuzeneko eta sekretua erabiliko da)	LEHENDAKARIA (Batzarrak hautatzen du) + LEHENDAKARIORDEA EDO LEHENDAKARIORDEAK (Lehendakariak hautatuko du/ditu, hala balegokio) + SAILBURUAK (Lehendakariak hautatzen ditu)	
EGINKIZUNAK		
1. Legeak onestea 2. Autonomia Erkidegoko aurrekontuak onestea 3. Gobernu Kontseiluaren jarduna kontrolatzea 4. Konstituzioak ematen dizkien beste eskumen guztiak	Autonomia Erkidegoaren botere exekutiboa eta erregelamendu-ahalmena erabiltzea	

- a) Araubide orokorra**
- Bere berezko zergak, tasak, kontribuzio bereziak eta prezio publikoak.
 - Bere ondaretik eratorritako diru-sarrerak eta Zuzenbide Pribatuko gainerakoak.
 - Kreditu-eragiketak.
 - Isunen eta zigorren ekoizkina, bere eskumen-esparruaren barruan.
 - Estatuak, osorik edo zati batean, emandako zergak. Horien artean, nabarmentzekoak dira:
 - ◆ Ondarearen gaineko Zerga; Ondare-Eskualdaketak eta Egintza Juridiko Dokumentatuak; Oinordetak eta Dohaintzak. Jokoaren gaineko Zergak eta transferitutako zerbitzuei lotutako Tasak.
 - ◆ Pertsona Fisikoen Errentaren gaineko Zerga, izaera partzialarekin, %50eko gehienezko muga arte.
 - ◆ Balio Erantsiaren Gaineko Zerga, izaera partzialarekin, %50eko gehienezko muga arte.
 - ◆ Fabrikazio Zerga Bereziak, izaera partzialarekin, horietako bakoitzeko %58ko gehienezko muga arte.
 - ◆ Elektrizitatearen gaineko Zerga; Garraio bide Jakin Batzuen gaineko Zerga Bereziak; Hidrokarburu Batzuen Txikizkako Salmenten gaineko Zerga.
 - Oinarriko Zerbitzu Publikoak Bermatzeko Fondoan parte-hartzea.
 - Ezarri litezkeen Estatuaren zergen gaineko errekaratuak.
 - Estatuaren diru-sarreretan parte-hartzea. Horien artean, nabarmentzekoak dira:
 - ◆ Estatuaren Aurrekontuetan ezarriko diren diru-izendapenak: Nahikotasun Globalerako Fondoak. Autonomia-erkidegoen arteko Bateratasun-Fondoak: Lehiakortasun-Fondoak eta Kooperazio-Fondoak.
 - ◆ Lurralde arteko Kontentsazio Fondoan transferentziak.
- b) Foru-erregimena**
- Euskal Herriak eta Nafarroak Estatuak tributu gehienak biltzen dituzte eta lurralde horietan Estatuak erabiltzen dituen eskumenak finantzatzeko laguntza ematen dute, Kupoa edo ekarpen ekonomikoaren bidez.

Toki Erakundeak

Udal-finantzaketa

TOKI-ERAKUNDE MOTAK		UDAL-ANTOLAMENDUA
PROBINTZIAK	UHARTEAK	UDALBATZA
ESKUALDEAK	METROPOLI-AREAK	AGINTE-ORGANOAK
MANKOMUNITATEAK	UDALERRIAK	ALKATEA (Zinegotziek edo auzokoek aukeratzen dute) + GOBERNU-BATZORDEA (Alkateak aukeratzen du)
ENTITATE LOKAL TXIKIAK		
	EGINKIZUNAK	
	1. Kontrola eta fiskalizazioa 2. Terminoak, burutasuna, izenak, ikurrina eta armarrria aldatzea 3. Hirigintzako planak 4. Arautegiak eta ordenantza onestea 5. Aurrekontuak onestea 6. Tributuak ezartzea	1. Udal Gobernuak eta Udal Administrazioa zuzentzea 2. Bandoak ematea 3. Gastuez xedatzea 4. Langilego guztietan burutza lana betetzea 5. Arau-haustea zigortzea 6. Lizentziak ematea

- Bere berezko zergak, tasak eta kontribuzio bereziak. Zergen artean:
 - ◆ Derrigorrezko zergak (Ondasun higiezinaren gaineko Zerga, Ekonomia Jardueren gaineko Zerga, Trakzio Mekanikozko Ibilgailuen gaineko Zerga).
 - ◆ Aukerako Zergak (Eraikuntzen, Instalazioen eta Obren gaineko Zerga eta Hiri Izaerako Lursailen Balio Gehikuntzaren gaineko Zerga).
- Autonomia Erkidegoen edo bestelako Toki Erakunde zergen gaineko errekaratuak.
- Estatuaren eta Autonomia Erkidegoen zergatan parte-hartzea. Estatuaren zergei dagokionez, parte-hartze hau udalak duen tamainaren arabera gauzatzen da.
- Autonomia Erkidegoetako, Estatuak, edo Europako Erkidegoko diru-laguntzak. Horien artean, nabarmentzekoak da Enplegu eta Tokiko Iraunkortasunerako Estatu Fondoak.
- Bestelako udal baliabideak: kreditu-eragiketarik edo prezio publikoetatik datozenak; bere ondaretik eratorritako diru-sarrerak eta Zuzenbide Pribatuko gainerakoak; isunen eta zigorren ekoizkina bere eskumen-esparruaren barruan eta Zuzenbide Publikoko gainerako prestazioak.